

**Balassagyarmat Város
Polgármestere**

..... számú napirendi pont
Az előterjesztés törvényes!

Iktatószám:/2017.

/: Dr. Varga Andrea :/
jegyző

Beszámoló

Balassagyarmat Város Önkormányzata 2016. évi költségvetésének végrehajtásáról

Készült: a Képviselő-testület 2017. május 25-ei ülésére

Az előterjesztést tárgyalja: minden bizottság

Az előterjesztést előkészítette: Juhászné Gajzinger Ágnes pénzügyi osztályvezető
Szikora Péter vezető-tanácsos

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény, (továbbiakban Áht.) 87.§-a előírja, hogy a vagyonról és a költségvetés végrehajtásáról

- a) a számviteli jogszabályok szerinti éves költségvetési beszámolót
- b) az éves költségvetési beszámolók alapján évente, az elfogadott költségvetéssel összehasonlítható módon záró számadást (zárszámadást) kell készíteni.

A 91.§ (1) szerint, „A helyi önkormányzat költségvetésének végrehajtására vonatkozó zárszámadási rendelet tervezetét a jegyző készíti elő és a polgármester terjeszti a képviselő-testület elé úgy, hogy az a képviselő-testület elé terjesztését követő harminc napon belül, de legkésőbb a költségvetési évet követő ötödik hónap utolsó napjáig hatályba lépjen. A zárszámadási rendelet tervezetével együtt a képviselő-testület részére tájékoztatásul be kell nyújtani a kincstár 68/B. § szerinti ellenőrzése keretében a helyi önkormányzat éves költségvetési beszámolójával kapcsolatosan elkészített jelentését.”

Az Áht 68/B §-a alapján a kincstár ellenőrzési jogköre a helyi önkormányzat számviteli szabályok szerinti könyvvézetési kötelezettségének, az adatszolgáltatási kötelezettségek szabályszerű teljesítésének és az éves költségvetési beszámoló megbízható, valós összképének vizsgálatára terjed ki.”

Az éves beszámoló vizsgálatáról a zárszámadás elkészítéséig írásos jelentést nem kaptunk.

Balassagyarmat Város Önkormányzata 2016. évről szóló zárszámadása a költségvetési rendelettel megegyező szerkezetben készült, melynek adatai a MÁK felé továbbított költségvetési beszámolókkal összhangban vannak, az előterjesztés tartalmazza az Áht. által előírt mérlegeket, kimutatásokat.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) számú kormányrendelet 11.§ (2a) bekezdésében előírt nyilatkozat a belső ellenőrzésről készített jelentés részeként került betervezésre.

Az Önkormányzat 2016. évi költségvetését a Képviselő-testület az 5/2016. (II. 29.) számú rendeletével 4 612 201 e Ft bevétellel és kiadással fogadta el, ami költségvetési hiányt nem tartalmazott.

Az év során – jogszabály módosítások, pótlólagos központi költségvetési támogatások, saját bevételek, számviteli előírások, valamint a gazdálkodási szükségletek és önkormányzati döntések miatt – összesen 4 alkalommal került sor a költségvetés módosítására, melynek eredményeképpen a költségvetés főösszege 5 249 398 E Ft-ra nőtt.

A 2016. évi költségvetés végrehajtása során a bevételeket 4 953 308 E Ft-ra, 94,4%-ra teljesítettük, míg a tervezett kiadásokat 4 270 025 E Ft-ban, 81,3%-ban realizáltuk, melyben jelentős szerepet játszott feladatok, elszámolások áthúzódnása, valamint a következő évi gazdálkodást megalapozó tartalékképzés. A pénzügyi- likviditási helyzet az év során stabil volt, ugyanakkor az ivóvíz rekonstrukció kapcsán, a támogatás megelőlegezéséhez – 1,5 hónapos időtartamra – 150 M Ft összegű hitel igénybevételére volt szükség, melyet a bevételi és kiadási adatok is tartalmaznak.

Az éves gazdálkodás adatai azt mutatják, hogy az önkormányzat 2016. évi költségvetése megalapozott volt, a rendelkezésre álló előirányzatok lehetővé tették a tervezett működési, fejlesztési feladatok megvalósítását.

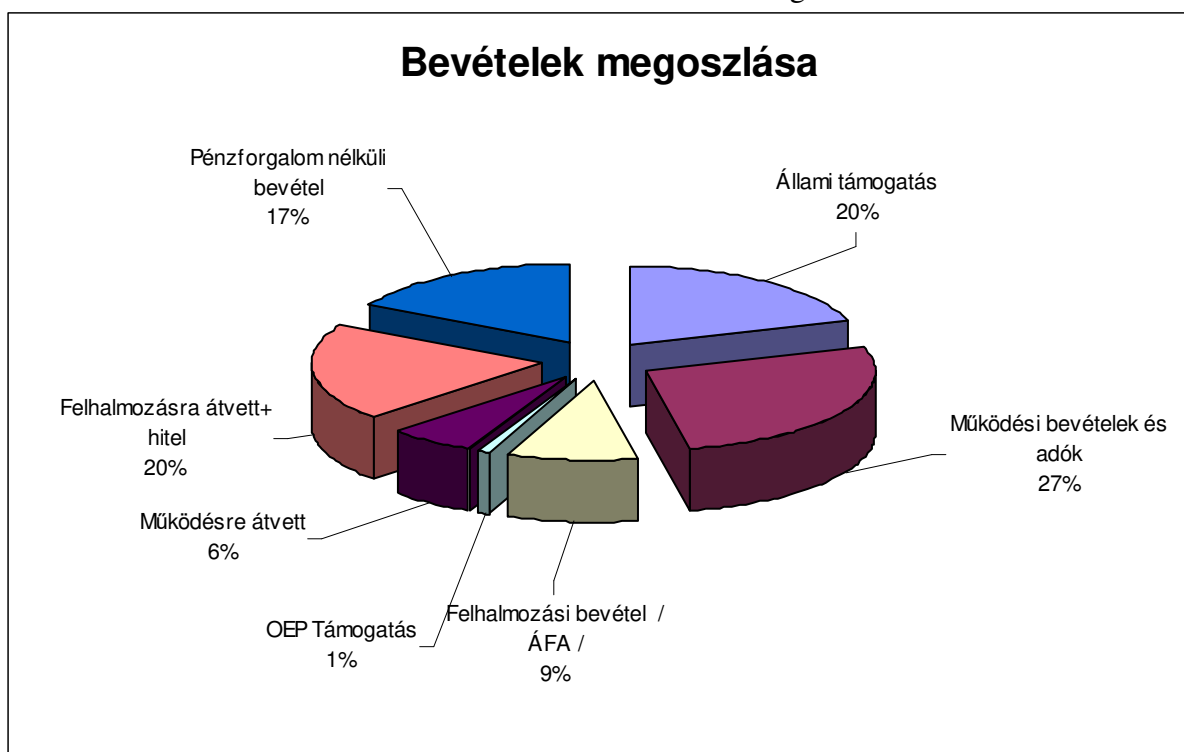
Kölségvetési bevételek alakulása

Balassagyarmat Város Önkormányzata 2016. évi zárszámadásának költségvetési mérlegét az 1. és 2. számú melléklet tartalmazza.

A működési bevételek teljesítése 2 978 093 E Ft (98,6%-os) volt, míg a tervezett fejlesztési bevételek 1 975 215 E Ft-ban realizálódtak, ami a módosított előirányzat 88,6%-át jelenti.

A működési és fejlesztési mérlegből (7-8.számú mellékletek) látható, hogy mind a működési, mind a fejlesztési költségvetés egyenlege pozitív, a bevételek jelentősen meghaladják a kiadásokat, ami a tárgyévi gazdálkodás maradványaként jelentkezik.

A 2016-ban rendelkezésre álló források összetételét az alábbi grafikon szemlélteti:

Működési bevételek

Állami támogatások

Az önkormányzat működési feladataihoz való állami hozzájárulás összege 923 701 E Ft volt, ami a működési bevételek 31%-át jelentette.

Az év során különböző jogcímenen, (az önkormányzat által igényelt társulási feladat-ellátással együtt) **összesen 923 701 E Ft működési célú állami támogatás érkezett, amely a módosított előirányzattal egyező.** (3/.sz. melléklet 5/10 sor)

Ezen belül, a **feladatalapú finanszírozás** keretében kapott állami támogatás **összege 828 M Ft** volt, melynek részletezését és elszámolását jogcímenként és intézményenként az előterjesztés 23.-24. sz. melléklete tartalmazza.

Az elszámolás során, az önkormányzatnak 12 176 E Ft visszafizetési kötelezettsége keletkezett, melyből a Balassagyarmati Kistérség Többcélú Társulásnál 6 613 E Ft jelentkezik, míg az önkormányzat 2017 évi költségvetését 5 563 E Ft terheli. (ebből 1 600 E Ft-ot a szüneti étkeztetés alacsony igénybevétele okozott, további visszafizetésre az óvodai ellátás és étkeztetés feladatmutatói miatt kerül sor)

Központosított, és egyéb kötött felhasználású működési kiegészítő támogatásként 96 M Ft-ot realizáltunk, melyből 69 M Ft a közszférában dolgozók bérintézkedéseikhez (kompenzáció, szociális ágazati pótlék, szervezési intézkedések) kapcsolódott, míg az egyéb önkormányzati feladatokat (közművelődés, köznevelési intézmények működtetése, közösségi közlekedés, pénzügyi adatszolgáltatás elismerése) 27 M Ft pótlólagos támogatás finanszírozta.

A központosított előirányzatok, és egyéb kötött felhasználású támogatások elszámolását az előterjesztés 22. számú mellékletében mutatjuk be, mely együttesen tartalmazza a működési és fejlesztési célú támogatásokat.

Támogatásértékű működési bevételek

2016. évben is igen jelentős, **327 218 E Ft egyéb támogatás finanszírozta működésünket,** melyből 47 001 E Ft volt a védőnői és iskola egészségügyi ellátás OEP támogatása.

A foglalkoztatáshoz 185 M Ft támogatás kapcsolódott, ezen belül, az önkormányzat által megvalósított START és úttörő közmunkaprogramok támogatása 84 M Ft volt, átlagosan 65 fő foglalkoztatását tette lehetővé. A Városgondnokság által bonyolított közfoglalkoztatás bevétele közel ugyanilyen összegű, 82 M Ft volt 64 főre. Ezen túl, a Sportintézmények éves átlagban 7 fő közmunkást alkalmazott, melyhez közel 8 M Ft-os támogatást kapott.

Az átlagosan 136 fő közmunkás mellett, az önkormányzat és intézményei a nyári időszakban 2 hónapos időtartamra, további 48 fő részére biztosítottak diákmunkát.

Pályázati és egyéb forrásként 27 M Ft bevételt szereztünk. Az utófinanszírozással megvalósított ÁROP pályázat 2015. évi kiadásainak megtérítésére 17 M Ft érkezett, egyéb működési célokra (mezőri szolgálat, Bethlen Gábor Alap testvér települési programok támogatása, Erzsébet utalvány szociális célra, népszavazás lebonyolítása) 10 M Ft támogatásban részesültünk.

A 2013-tól állami feladattá vált fogyatékos ellátást képviselő-testületi döntés alapján végzi az önkormányzat a Szent Erzsébet Idősek Otthonában. A létszám az elmúlt évben 20 főre csökkent, azonban a gondozásukra vonatkozó finanszírozás biztosítása évről-évre nehezebb. Az elmúlt évben a szerződés megkötésére is csak december végén került sor, azonban a 24 M Ft-os finanszírozásból év végéig csak 14 M Ft realizálódott.

Tapasztalataink szerint, a feladat felelőseként kijelölt SZGYF (Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság) a fogyatékosok ellátásának felelősségét – önkormányzati szolgáltató esetén – egyre inkább az önkormányzatokra hárítja.

A közös önkormányzati feladatellátáshoz (óvodai nevelés, munkaszervezeti, gazdasági szervezeti feladatok, társulással kapcsolatos normatíva elszámolás) a társulásoktól és önkormányzatoktól 21 M Ft hozzájárulás érkezett.

Az új finanszírozási, és elszámolási szabályok alapján, támogatásértékű bevételeként kellett elszámolni a 2017. évre december végén kapott finanszírozási előleget, melynek összege 31 M Ft volt, és év végén a maradvány részét képezte.

Adóbevételek

Az önkormányzati gazdálkodás legfontosabb saját forrását az állami támogatások mellett az adóbevételek jelentik.

Mivel a helyi adóbevételek jelentős részét a kötelező feladatok finanszírozására kell fordítani, ezért jelentősége – és egyúttal kockázata - a fizetőképesség megőrzése és a gazdálkodás mozgásterében kiemelkedő.

Az önkormányzat **helyi adó bevételei 2016-ban összességében 822 M Ft-ban teljesültek, ami a két éve rendre 846 millió Ft-tal tervezett összegekhez képest 24 millió forintot vagyis 2,8%-os csökkenést jelent.** A csökkenés döntően a DELPHI/MAHLE cég tulajdonosváltásának átmeneti évéből eredő iparüzési adóbevétel változásából eredt.

Iparüzési adó

A 2015-ben elszámolt 796 M Ft adóbevétel (melyből 47M Ft volt az év végi feltöltés) ténylegesen 825 M Ft tárgyévi befizetés és 27 M Ft túlfizetés visszautalásból tevődött össze. Ezt követően, 2015. év végén még 24 M Ft túlfizetést tartottunk nyilván.

2016-ban a befizetések összege 804 M Ft volt (melyből 70 M Ft feltöltésként érkezett), azonban abból 72 M Ft-ot kellett visszatéríteni (a májusi bevallások során megállapított 2015. évi tényleges adók miatt), így az önkormányzatnál maradó adóbevétel 731 M Ft lett. Ezen túl, az év végéig vissza nem kért túlfizetés összege is 26 M Ft volt.

A 2016. évi iparüzési adó összege majd a májusi bevallások alapján fog véglegeződni, ami a 731 M Ft-nál több és kevesebb is lehet.

A fenti folyamatok miatt az iparüzési adóerő képességünk 33.300 Ft/fő összegre csökkent, ami még mindig meghaladja a kiegészítő támogatásoknál figyelembe vett 32.000 Ft/fős felső határt. Ugyanakkor alacsonyabb a közoktatás finanszírozásra elvonásra kerülő szolidaritási támogatás határánál, amely így jelentős forrásokat hagy az önkormányzat kasszájában.

A **gépjárműadóból** 2013-tól csak a beszedett adó 40%-a illeti meg az önkormányzatot, melynek összege évek óta 40 M Ft körüli összegben stagnál.

A **magánszemélyek kommunális adója** esetén az adó mértékek nem változtak, a hátralék állománya kis mértékben csökkent. Az 51 M Ft kommunális adó **az önkormányzat fejlesztési forrását jelenti.**

Saját bevételek

A saját bevételek teljesítése **546 178 E Ft volt**, melyből 426 M Ft az intézményeknél realizálódott. Az intézményi térítési díjak összege a Bölcsödénél felére (minimálisra) csökkent, a teljesítés mindössze 1 104 E Ft volt! Az ellátottak étkeztetése esetében, az ingyenesen étkezők körének 2015. szeptembertől történő kiterjesztése miatt, a térítési díjakban mintegy 10%-os visszaesés következett be, ugyanakkor a GAMESZ Konyha a

kiesést a vendégétkeztetés bővülésével kompenzálta, így a bevétel 110 M Ft volt, ami az előző évnek megfelelő.

A legnagyobb saját bevételt (210 M Ft) a Szent Erzsébet Idősek Otthona realizálja, ahol kismértékű csökkenés tapasztalható részben a fogyatékosok számának – és ezzel az intézmény kihasználtságának – csökkenése, másrészt a szociális étkeztetési feladat átszervezése miatt.

A Sportintézményeknél a – látványsporthoz kapcsolódó - bérleti díj bevétele 29 M Ft-ra teljesült, (közel megduplázódott), ezen túl, 11 M Ft összegben befolyt a KLIK-nek kiszámlázott 2013-2015 évi üzemeltetési költség, ami azonban nem jelentette a gazdálkodási lehetőségek bővülését, mivel egyidejűleg csökkentette az intézményfinanszírozást, az egyéb bevételek tekintetében pedig csökkenés következett be.

Az egyéb intézményeknél a saját bevételek teljesítése az előző évi szintnek megfelelő.

Az önkormányzati vagyonhasznosításból származó működési bevételek összege 137 M Ft-ban realizálódott, ezen belül üzlethelyiség bérbe adásából 63M Ft, lakbérből 23 M Ft, piac üzemeltetéséből 14 M Ft, az ipari park működtetéséből 19 M Ft, egyéb vagyonhasznosításból, (hirdetőablak, telefontornyok területe, mozi) szolgáltatásokból, ÁFA visszatérítésből, kötbérből 18 M Ft származott.

Működési kölcsönök visszatérülése

Ezen a jogcímen két sportegyesületnek nyújtott támogatás megelőlegezési kölcsön visszafizetését terveztük 18 000 E Ft összegben, valamint a 2015. évben a Kábel SE részére adott működési kölcsön visszafizetésének 2016-ban (szintén késedelmesen teljesített) 9 958 E Ft-os megtérítését is. A teljesítés azonban csak 71%-os, mivel a BSE Palóc Farkasok Egyesület nem tudta határidőre teljesíteni kötelezettségét.

Működési pénzmaradvány

A tervezett önkormányzati működési feladatok megvalósításához 2016. évre 329 M Ft pénzmaradványt terveztünk, amely a számviteli elszámolási szabályoknak megfelelően – annak ellenére, hogy a kiadások egy része nem teljesült – teljes egészében igénybevételre került, így az elmaradt, illetve áthúzódó feladatok forrása tárgyévi maradványként jelentkezik.

Felhalmozási bevételek

A 2016. évre tervezett 2 230 344 E Ft felhalmozási bevételből az év során 1 975 215 E Ft realizálódott, ami 89%-os teljesítésnek felel meg.

Támogatásértékű felhalmozási bevétel

Összesen **831 082 E Ft** összegben került elszámolásra, a tervezett 1 003 579 E Ft-al szemben, így a teljesítés 83 %-os.

- Ezen belül, meghatározó volt a **svájci** pályázati támogatással megvalósult **ivóvíz rekonstrukció** megvalósításához kapott **806 356 E Ft** pályázati finanszírozás, ami 160 M Ft-al alacsonyabb a tervezettől. A kivitelezési számlák önkormányzati saját

forrásból maradéktalanul megfizetésre kerültek. A szerződés szerint, a támogatás 5%-ának (58 M Ft) kifizetésére csak a beruházás pénzügyi lezárását követően fog sor kerülni.

- A 2016-2017. évi **START** közmunkaprogramok megvalósítását a Munkaügyi Központ **9 264 E Ft** összegű eszközbeszerzéssel támogatta.
- A 2013-ban befejeződött **KEOP-5.3.0** pályázati támogatású energetikai korszerűsítés lezárása megtörtént, melynek eredményeképpen **8 462 E Ft** támogatást kaptunk az önkormányzat által megelőlegezett, utófinanszírozású kiadásokra.
- 2016-ban az I. világháborús centenáriumhoz kapcsolódó emlékmű felújításhoz 2 000 E Ft, míg az 1956-os jubileumi fejlesztésekhez 5 000 E Ft pályázati támogatásban részesültünk Közép-és Kelet-Európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítványtól.

Fejlesztési célú központosított és egyéb kötött felhasználású támogatások

2016-ban, fejlesztési célú **központosított támogatásként 61 467 E Ft bevétel teljesült**, Ezen belül, 61 273 E Ft az ivóvíz rekonstrukcióhoz tárgyévben kapott BM önerő támogatás. A közművelődési érdekeltség-növelő támogatásból 194 E Ft fejlesztési célt szolgált.

A fejlesztési és működési célú központosított támogatások elszámolását az előterjesztés 22. számú melléklete tartalmazza, mely szerint az előző évről áthúzódó konyha fejlesztési támogatás, valamint a Családsegítő és Gyermejköltségi Központ kialakítására rendelkezésre álló maradvány teljes egészében felhasználásra került.

Fejlesztési saját bevételek

Az önkormányzatnál 2016. évben, **összesen 394 445 E Ft összegű saját fejlesztési bevétel** keletkezett, ebből **270 M Ft a levonható ÁFA** összegét jelenti, melynek kiadási vonzata is megjelenik.

A fennmaradó 124 M Ft vagyon hasznosításból származott: ezen belül (üzlethelység, lakás, részvény, gépkocsi) **értékesítésből** összesen **71 M Ft** bevétel keletkezett, mivel az 50 M Ft összegű Nyugat-Nórádi Vízmű Kft üzletrész és irodaház értékesítés elszámolására csak 2017-ben került sor.

A **víziközmű vagyon bérbeadásából** 58 M Ft bevételt terveztünk, melyből év végéig **46 M Ft realizálódott**, az elvégzett felújításokkal illetve pénzügyi teljesítéssel összhangban.

Ezek a bevételek kötött céllal használhatók fel, a vízgazdálkodással kapcsolatos feladatok finanszírozására. Az év végi maradványban 30 M Ft fel nem használt – víziközmű felújítására szolgáló - pénzeszköz szerepelt.

A fentiekén túl, az önkormányzat fejlesztési célra használta fel a **kommunális adó** összegét, **51 163 E Ft** összegben.

Fejlesztési maradvány

A 2016. évre tervezett fejlesztési feladatok megvalósításához **481 746 E Ft fejlesztési pénzmaradvánnyal** számolhattunk, melynek jelentős része az előlegként megkapott fejlesztési támogatásokból származott.

A pénzmaradvány igénybevételének elszámolása – a működési maradványnál említettek miatt – teljes egészében megtörtént, így az áthúzódó fejlesztési feladatok forrása tárgyévi maradványként jelentkezik.

Fejlesztési hitel

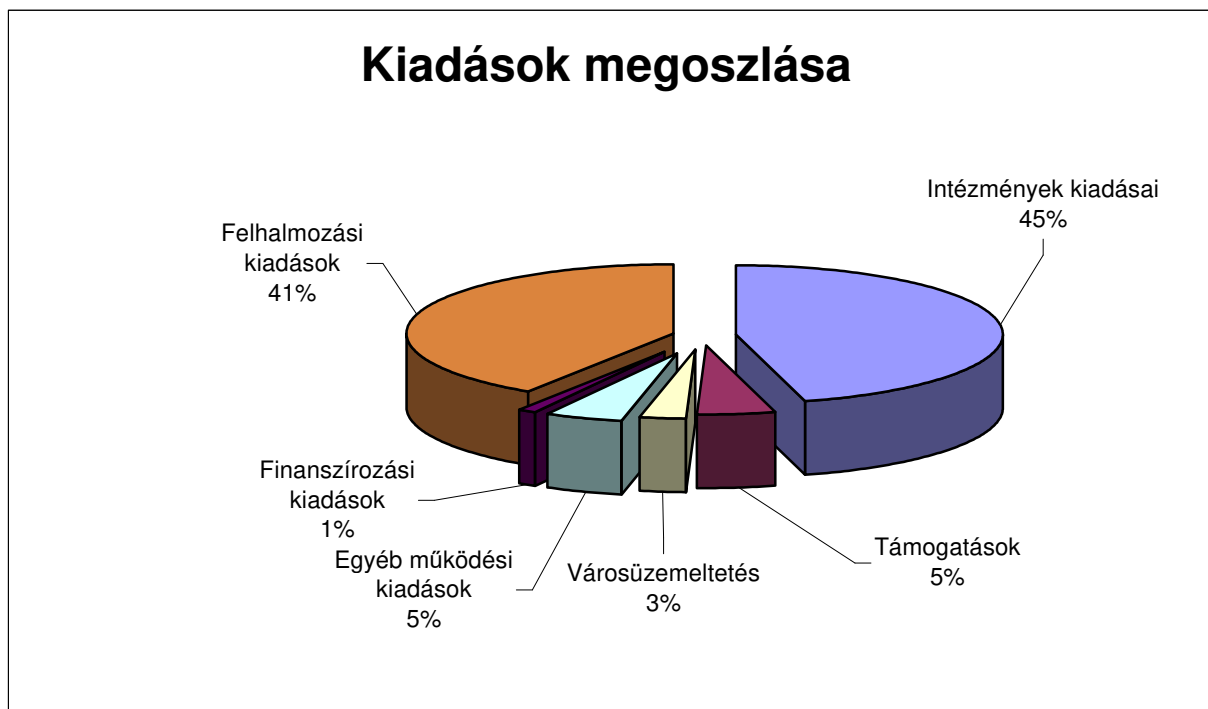
A 100%-os finanszírozású ivóvíz rekonstrukció megvalósításához 2016. évben **1,5 hónapos időtartamra 150 M Ft** támogatást megelőlegező **fejlesztési hitel felvételére került sor**, mely a támogatás igénylési folyamat 3 hónapos időigénye és a beruházás kivitelezés rövid időtartama miatt vált szükségessé.

Költségvetési kiadások

Az önkormányzat 2016. évi gazdálkodása során **4 270 025 eFt kiadást teljesített**, mely a módosított előirányzat 81%-a. Ezen belül, a működési kiadások összege 2 507 304 e Ft volt, míg a tervezett fejlesztésre a költségvetés 41%-át, 1 762 721 E Ft-ot fordítottunk.

A teljesítési adatok előirányzattól való elmaradását jelentősen befolyásolta, hogy az összességében közel 200 M Ft-ban tervezett tartalék keret nem került felhasználásra.

A kiadások összetételét az alábbi grafikon mutatja:

Működési kiadások

Intézményi gazdálkodás

A működési kiadások 77%-a **1 931 754 E Ft összegben az intézményeknél** realizálódott, ahol a felhasználás a módosított előirányzat 94%-a volt.

Az intézmények 2016. évi gazdálkodása takarékos és körültekintő volt, a finanszírozás és az előirányzatok felhasználása a feladat ellátáshoz igazodott.

Az intézmények feladata és struktúrája nem változott jelentősen, évközi feladat-és előirányzat átcsoportosításra a Gyermekjólét és szociális étkeztetési társulás évközi megszűnése miatt került sor, a gyermekjóléti, családsegítő feladatok a GAMESZ-hez, a szociális étkeztetés pedig az Idősek Otthonához került.

Legjelentősebb elmaradás a személyi juttatások és járulékok előirányzatánál tapasztalható elsősorban a közfoglalkoztatással érintett intézményeknél (Városgondnokság, Sportintézmények), ahol az előirányzat egy része a programok 2017.évi ütemének finanszírozására szolgál, és a maradvány részét képezi.

A Központi Óvodánál az állami támogatás csökkenésének jelentős része kiadásként sem került felhasználásra, csökkentve ezzel az önkormányzati kiegészítést.

Ezen túl, valamennyi intézménynél voltak átmenetileg betöltetlen állások, illetve a támogatott foglalkoztatás, a gyermekélelmezésnél az alacsonyabb igénybevétel, valamint a START közmunkaprogramok által finanszírozott dologi kiadások miatt kedvezőbb volt a teljesítés.

Az önkormányzati intézmények feladatellátásának feltételeit mintegy 85 M Ft-al tudtuk javítani az év során, melynek megvalósításához 30 M Ft központi forrást kaptunk.

Az elvégzett főbb feladatok, beszerzések:

- A Városi Idősek Otthonánál a lift beépítése 2016-ban megtörtént, melyre a tárgyévi kifizetés 2,5 M Ft volt, (a beruházás teljes költsége 11 544 E Ft) év végén pedig a 360m²-es társalgó pvc burkolatának régóta esedékes minőségi cseréjét kezdtük el 7,5 M Ft-os költségvetéssel, melyre 4 M Ft kifizetés történt.
- A GAMESZ-hez tartozó intézmények karbantartása keretében sor került a telefonközpontok cseréjére, mely a Balassi Bálint gimnáziumot, Rózsavölgyi Művészeti Iskolát és a Művelődési Központot érintette. A Dózsa György iskolában vizesblokk felújítást, a Madách Kollégiumnál a külső lépcső felújítását és érintésvédelmi munkálatokat végeztünk.
- A Családsegítő és gyermekjóléti Centrum kialakítása keretében gépkocsi beszerzésre került sor a járási feladatok ellátása érdekében.
- Jelentős előrelépés volt a Könyvtár burkolatának teljes cseréje, melyet saját kivitelezésben oldottunk meg.
- A Központi Óvodánál az ipolyszögi tagóvodában laminált parketta cserét, a Játékvár tagóvodában pedig lapostető szigetelést hajtottunk végre, valamint az elhasznált működtetési eszközök cseréjére került sor.
- Tovább javítottuk a gyermekélelmezés tárgyi feltételeit, részben a központi konyha közmű rendszerének, burkolatainak felújításával, üstök, vízlágyító berendezés, szállító edényzet beszerzésével, összesen 21 M Ft összegben.
- A város üzemeltetéséhez szükséges munkák feltételeinek javítására az elmúlt évben 25 M Ft-ot meghaladó összeget költöttünk, melynek keretében darus tehergépkocsit, fa aprítékoló gépet, fűrészgépet, áramfejlesztőt, fűnyírókat valamint nagyértékű szerszámokat vásároltunk.
- A Sportintézményeknél a műfüves pálya reflektorainak cseréjét végeztük el, valamint strand felszereléseket szereztünk be.

- A Közös Önkormányzati Hivatalnál jelentős informatikai eszközbeszerzésre, a szavazat számláló rendszer cseréjére, iroda felújításokra, valamint közterület felügyelet céljára szolgáló gépjármű beszerzésre került sor, összesen 10 M Ft-ot meghaladó kiadással.

Az intézményi kiadások teljesítését részletesen a 4 - 4/15 és 6 - 6/1 számú mellékletben mutatjuk be, míg a felújításokat és fejlesztéseket a 9.számú melléklet tartalmazza.

Az intézményfenntartás biztosítása mellett, az egyéb városi működési feladatokra 2016-ben összesen 576 M Ft-ot fordítottunk a tervezett 965 M Ft-ból, ami 60%-os teljesítést jelent.

A városüzemeltetés kiadásaira 119 M Ft-ot használtunk fel, (3/2sz. melléklet szerint) ami csupán a tervezett kiadások felét jelenti. Az elmaradt teljesítésből 50 M Ft összegben a nyírjesi gát megerősítése és az ivóvíz kutak megszüntetése megtörtént, azonban pénzügyi elszámolására csak 2017-ben kerülhetett sor, mivel annak forrását jelentő bevétel (ingatlan vételár) is csak akkor realizálódott.

Jelentős megtakarítás mutatkozik a közvilágítás kiadásainál, melynek oka a kedvező közbeszerzési szerződés, valamint az elvégzett korszerűsítések hatása.

A földutak és közterületek karbantartásának kiadásait a START munkaprogram keretében sikerült csökkenteni, míg a téli síkosság mentesítés, lomtalanítás számlái csak 2017-ben kerültek benyújtásra.

Támogatások, pénzeszköz átadás címén 210 M Ft (93%) volt a teljesítés. Legnagyobb tételét 82 M Ft összegben az önkormányzat által megigényelt és a Társulások részére továbbított állami támogatás jelentette, mely a Többcélú Társulás normatíva elszámolása során visszafizetendő összegének már év végén ismert részét (3,5 M Ft) nem tartalmazza.

A szociális célú támogatásoknál elsősorban a Bursa ösztöndíjak teljesítése alacsony, míg a Képviselő-testület által jóváhagyott támogatások teljes egészében folyósításra kerültek.

A támogatások adatait a 3/1.számú mellékletben részleteztük.

Egyéb működési kiadások területén teljesített összeg 198 M Ft, ami a módosított előirányzat 60%-a. (3/3.számú melléklet szerint)

A nagymértékű elmaradásban 28 M Ft-tal szerepel a **START programok** 2017. évi ütemének maradványa, valamint az alacsonyabb létszámfeltöltés miatti visszafizetési kötelezettség fedezete. A 2016-2017. évi programok átlagos létszáma a tervezett 85 fő helyett 65 főben realizálódott. Elsősorban az illegális hulladék felszámolása, és a helyi sajátosságokra épülő programok közül a betonelem gyártás, valamint épületbontási feladatok tekintetében nem tudtuk a tervezett létszámot alkalmazni.

A közterületek karbantartására tervezett 42 M Ft-os keretösszeg felhasználására nem került sor. Az elvégzett feladatok jelentős részben a START programok keretében gyártott eszközökből, közmunkásokkal valósultak meg. (csapadékelvezető árkok karbantartása, játszóterek bekerítése, hulladékgyűjtők cseréje)

A tervezettnél lényegesen kedvezőbben alakult a központi költségvetéssel való elszámolás egyenlege, valamint az ÁFA befizetési kötelezettség, hitelkamatok kiadása, mely előirányzatok nehezen tervezhetők. A 26 M Ft-os megtakarítás a maradvány része.

Hitelműveletek

Az önkormányzat két sportegyesület részére 18 000 E Ft működési támogatást megelőlegező kölcsönt nyújtott, éven belüli lejáráttal.

Összességében elmondható, hogy az önkormányzat működési feladatait úgy látta el, hogy annak eredményeképpen jelentős maradványa keletkezett, ami megalapozza a következő évi költségvetési gazdálkodás stabilitását, az esetleges bevételkiesés illetve vis maior helyzetek kezelhetőségét.

Felhalmozási kiadások

Az önkormányzat 2016-ban **1 762 721 E Ft felhalmozási kiadást számolt el**, ami a tervezett összeg 79%-a, és amelyben meghatározó volt az ivóvíz rekonstrukciós munkák értéke. A fejlesztések tételes kimutatását a 8. és 10. számú melléklet tartalmazza.

Jelentős beruházások:

Svájci pályázati támogatással **befejeződött az ivóvízellátás rekonstrukciója**, melynek 2016-ban teljesített **bruttó kiadása 1 288 923 E Ft** volt. A beruházás eredményeképpen jelentős előrelépés történt az ivóvíz minőségének és a szolgáltatás biztonságának javításában nemcsak Balassagyarmat, hanem a környező települések vonatkozásában is. Az előregedett vezetékek cseréjével a vízvesztés csökkentése révén javult az ivóvíz szolgáltatás gazdaságossága.

A beruházáshoz igen jelentős út felújítási munkálatok is kapcsolódtak, melynek révén meghatározó minőségi előrelépés következett be az utak állapotában.

A projekt záró pénzügyi elszámolása még folyamatban van. Az összesítés szerint, a **beruházás teljes nettó költsége 1 382 018 E Ft volt**. A 373 145 E Ft ÁFA a pénzforgalomban bevételként és kiadásként is elszámolásra került, mivel az ÁFA levonható volt. A 2016. év végéig megkapott pályázati támogatás összege 1 087 937 E Ft volt, BM önerő-kiegészítésként pedig 153 931 E Ft érkezett, így az utófinanszírozásként még fennálló (pályázati + BM) támogatási igényünk 160 M Ft, mely a 2017. évi költségvetésben betervezésre került. A több év alatt megvalósult fejlesztésekről a 10. számú melléklet ad tájékoztatást.

- **Útfelújítási** munkákat **70 M Ft** összegben végeztünk, mely a Benczúr Gyula, Ipolyparti, Thököly, Baltik Frigyes, Hunyadi, Rákóczi fejedelem, Trikál, és Újkövári utcákat, valamint a Palóc liget nyugati bejáróját és a Canada üzletház mögötti parkoló bekötő útját érintette.
- **Járda felújításra 30 M Ft-ot** költöttünk, a városközponti járdák közül a Bajcsy út egy szakaszát, a Rákóczi fejedelem út központi részét, Ady út egy részét, valamint a Vasúti felüljáró és vasút bejárata közötti részt, valamint a Vized Zsigmond utca, Batthyányi út részleges rendbetételét tette lehetővé. A költséghatékonyságot jelentősen növelné, ha legalább az előkészítési (bontási, szállítási) munkálatok egy részét a közfoglalkoztatottak bevonásával tudnánk elvégezni, mivel a szükséges eszközök beszerzésre kerültek.
- 2016-ban befejeződött a **Városüzemeltetési Kft. részére készített új telephely kialakítása**, melyre az év során bruttó 19 M Ft-ot költöttünk. A létesítmény teljes

bekerülési költsége 118 391 E Ft volt, melyből nettó 50 M Ft-ot gazdaságfejlesztési célú kormányzati támogatás finanszírozott. A létesítmény telephelyengedélye folyamatban van.

- A **Déli elkerülő út I. ütemének** építése – önkormányzati saját forrás terhére - 2014-ben kezdődött el, és 2016-ban zárult le. A beruházásra tárgyévben 243 E Ft kiadás merült fel.
- A **közvilágítás fejlesztésére** rendelkezésre álló **20M Ft-os** előirányzat felhasználásra került, azonban 6 M Ft értékű számla kifizetése 2017-re áthúzódott.
- A **viziközmű** rendszerrel kapcsolatban **16 428 E Ft** összegű felújítási munka szerepel, a 2015. évi elszámolás részeként. További 30 m Ft összegű – döntően korábbi években elvégzett - felújítást számlázott le az üzemeltető, melynek bérleti díjból történő kiegyenlítésére 2017-ben került sor.
- A **Megyeháza** külső felújítására **30 526 E Ft-ot** fordítottunk, melyhez – utófinanszírozással – mindössze 2 M Ft támogatást kaphatunk 2017-ben. Tekintettel arra, hogy az épület 53%-ban a Salgótarjáni Szakképzési Centrum vagyonkezelésében és használatában van, és a felújítási szükségletet ők is jelezték, a költségek részleges megtérítését kértük, azonban még nem született megállapodás erre vonatkozóan.
- Az **intézményeknél** már részletezett célokra, mintegy **85 M Ft értékű fejlesztést** eszközöltünk, mely jelentős előrelépés a kötelező feladatellátás feltételeinek javításában
- A **Springa** dombi lakótelkek **közművesítésére** év végéig **7 695 E Ft-ot** fordítottunk, 1 770 E Ft kifizetése pedig 2017-re áthúzódott.

A legjelentősebb elmaradást a területvásárlásra rendelkezésre álló 81 M Ft, valamint a közterület fejlesztésre szolgáló 39 M Ft előirányzat mutatja, szintén megtakarítást eredményezett a 66 M Ft fejlesztési tartalék keret, melynek felhasználásáról még nem született döntés.

Kisebbségi fejlesztések szinte minden területen történtek, melyeket az előterjesztés 8. és 9. számú mellékleteiben tételesen bemutatunk.

A felhalmozási kiadások között nagy tételt jelent a bevételeknél már részletezett **150 000 E Ft-os** – ivóvíz rekonstrukció előfinanszírozására szolgáló - **hitel éven belüli visszafizetése**.

A 2016. évi fejlesztéseket döntő részben tárgyévben kapott, illetve pénzmaradványként rendelkezésre álló támogatás, egyéb külső forrás finanszírozta, így megvalósításuk jelentős vagyonnövekedést eredményezett.

A költségvetés finanszírozása, hitelműveletek

Az önkormányzatnak 2016. évben folyószámla hitelkerete nem volt, az ivóvíz rekonstrukció kapcsán, 1,5 hónapos időtartamra 150 M Ft fejlesztési hitel igénybevételére került sor, az utófinanszírozású támogatás megelőlegezése érdekében. A hitelt év közben visszafizettük.

Az önkormányzat – költségvetésének végrehajtása során külön figyelmet fordít likviditásának folyamatos biztosítására. Tekintettel arra, hogy a központi működési támogatások a működési kiadások felét sem finanszírozzák, - a helyi adóbevételek pedig ciklikusan érkeznek, - fontosnak tartjuk, hogy az önkormányzat jelentős maradvánnyal rendelkezzen, ami egyúttal lehetővé teszi az önkormányzati célok hatékonyabb megvalósítását, a piaci, pályázati lehetőségek jobb kihasználását.

Költségvetési maradvány alakulása

A 2014-ben bevezetett új számviteli rendszerben az alaptevékenység keretében realizált bevételek és teljesített kiadások egyenlege a költségvetési maradvány, melynek levezetése során, az előző évek maradványa tárgyévi bevételként kerül elszámolásra, így az év végi maradvány a költségvetési gazdálkodás során összességében felhalmozott megtakarítást tükrözi.

A zárszámadás keretében megállapított maradvány összege beépül a következő évi költségvetésbe, ahol a továbbiakban tárgyévi bevételként funkcionál. Ennek terhére szükséges biztosítani azokat a kiadásokat is, (pl normatíva visszafizetési kötelezettség, következő évre folyósított finanszírozási előleg levonása) amelyek korábban pénzmaradványt módosító tételek voltak.

Az önkormányzat és intézményei 2016. évi költségvetési maradványa 683 283 E Ft, melyből 34 473 E Ft az intézményeknél jelentkezik, a 26. számú melléklet kimutatása szerint.

A maradvány összegén túl, az ivóvíz rekonstrukció megvalósítása során 2016-ban előfinanszírozott 160 M Ft beruházási kiadás megtérítése 2017-ben fog jelentkezni, ami a költségvetésbe betervezésre került.

A maradvány terhére kell biztosítani a 30 M Ft finanszírozási előleg levonását, a víziközmű rendszer bérleti díjából származó – kötött felhasználású – 30 M Ft összegű felújítási alap maradványt, a beszámolóban kimutatott normatíva visszafizetési kötelezettséget, a tárgyévi szállítói tartozások kiegyenlítését, valamint az önkormányzat korábbi döntései alapján megkezdett azon feladatok jóváhagyott forrását, amelynek megvalósítása a 2017. évre áthúzódik.

A maradvány felhasználására a 26. számú melléklet szerint teszünk javaslatot, melyben figyelembe vételre kerültek a fenti szempontok.

Eszerint 383 352 E Ft költségvetési maradvány a működési, 299 931 E Ft pedig a felhalmozási célok megvalósítását szolgálja, ebből az intézmények részére 31 753 E Ft működési, és 2 720 E Ft fejlesztési maradvány használható fel.

A jóváhagyott pénzmaradvány előirányzatát – a tervezésnél számított előzetes adatok figyelembe vételével - a 2017. évi költségvetési rendeletben át kell vezetni.

Részesedés gazdasági társaságokban

Balassagyarmat Város Önkormányzata egyes feladatainak ellátására gazdasági társaságokat hozott létre. A többnyire csak a város lakosságának ellátását biztosító társaságoknál teljes tulajdoni hányaddal, míg a több települést érintően végzett szolgáltatások esetében résztulajdonnal rendelkezik az önkormányzat.

Az Áhsz előírása alapján azokat a gazdasági társaságokat, amelyeknél tulajdoni hányad meghaladja a 25%-ot, a részesedés arányának feltüntetésével be kell mutatni a beszámoló szöveges indoklásában.

Önkormányzatunk az alábbi gazdasági társaságok tekintetében érdekelt:

Gazdasági társaság neve és székhelye	Önkormányzat tulajdoni hányada	Önkormányzat üzletrész névértéke	Önkormányzati Üzletrész könyv
--------------------------------------	--------------------------------	----------------------------------	-------------------------------

	%-ban	(Ft)	szerinti értéke (Ft)
Városüzemeltetési Nonprofit Kft. 2660 Balassagyarmat Mikszáth K. u 59.	99,7	65 800 000	65 800 000
Balassagyarmati Városfejlesztő Kft. 2660 Balassagyarmat, Rákóczi út 12.	100	3 000 000	3 000 000
Tárnics Kft. 2660 Balassagyarmat, Rákóczi út 12.	57,5	4 020 000	4 020 000
Gyarmati Média Non-profit Kft. 2660 Balassagyarmat, Rákóczi út 50.	100	3 130 000	3 130 000

A Városüzemeltetési Nonprofit Kft az utóbbi két évben jelentős veszteséggel zárta gazdálkodását, azonban saját tőkéje még 2016.12.31-én magasabb a jegyzett tőkénél. A cég helyzetéről folyamatosan tájékoztatást kap a Képviselő-testület, a továbbiakra vonatkozóan az új hulladék gazdálkodási rendszer végleges struktúrájának kialakítását követően tudunk javaslatot tenni.

Vagyon és eredmény kimutatás alakulása

Az államháztartás szervezeteinek számvitelére vonatkozó előírások 2014 évi változása az önkormányzat vagyonát tükröző mérleg adatok tartalmát jelentősen módosította. A saját tőke összetétele megváltozott, a nemzeti vagyon induláskori értéke a **tárgyi eszközök bruttó értéke alapján került meghatározásra**, így a mérleg szerinti nettó eszközérték tekintetében (a vissza nem pótoltt értékcsökkenés miatt) valamennyi szervezetnél igen jelentős negatív felhalmozott eredmény jelent meg. E kategória tartalmazza a korábbi évek felhalmozott tartalékát is. Önkormányzatunknál 2014-ben a **felhalmozott eredmény -5 382 109 E Ft** volt, ami 2016-ra **-4 442 533 E Ft-ra változott**.

Eredmény kimutatás

Az eredmény kimutatást a pénzügyi számvitelben vezetett elszámolások alapján kell elkészíteni.

Az összesített eredmény kimutatás adatai szerint, 2016-ban az önkormányzat és intézmények **mérleg szerinti eredménye 792 323 E Ft** volt, annak ellenére, hogy a ráfordítások között 371 329 E Ft összegű értékcsökkenés került elszámolásra.

Az eredmény kimutatás csak a tárgyévre járó bevételekkel számol, ugyanakkor az előző évekhez képest mutatkozó jelentős eredmény növekedést a tárgyévben megvalósított nagy összegű fejlesztésekhez kapcsolódó támogatások okozták.

Vagyon változása

A 2016. évi mérleg adatai szerint, az eszközök értéke 873 035 E Ft-al nőtt, ami 806 148 E Ft-os saját tőke növekedéssel járt, ami azt jelenti, hogy **az önkormányzat nettó vagyona a külső forrásokból megvalósított fejlesztések hatására 800 M Ft-al emelkedett**.

Az állományváltozásban megjelenik az év során eladott üzlethelység nyilvántartási értéke, valamint a városközpont rekonstrukció keretében történt ingatlanvásárlások különbözet is.

A növekmény a **tárgyi eszközöknél jelentkezik** 898 M Ft-os összegben, ahol a beruházások összege jelentősen csökkent, míg az ingatlanok, gépek, berendezések állománya nőtt az üzembe helyezések miatt.

A forgóeszközök értéke nem változott jelentősen: 1.165 M Ft-ról 1 145 M Ft-ra csökkent, ezen belül, - a megelőlegezett fejlesztési kiadással összefüggésben – a pénzeszközök állománya 120 M Ft-al alacsonyabb az előző évinél, ugyanakkor a követelések összege kb. ugyanilyen mértékben nőtt.

A kötelezettségek 70 M Ft-os növekedést mutatnak, mely jelentős részben a víziközmű elszámolásokkal kapcsolatosan befogadott, de kompenzációval tárgyévben nem rendezett felújítási számlákból, és áthúzódó beruházásokból, másrészt a 2017. évi fizetési határidejű szállító számlák állományának növekedéséből származik.

Az év során elszámolt **amortizáció összege 371 329 E Ft** volt, amely az előző évinél közel 70 M Ft-al alacsonyabb az előző évben vagyonekezelésbe adott eszközök kivezetése miatt.

A fenti adatok alapján megállapítható, hogy **az önkormányzat a vagyonával felelősen gazdálkodott, az értékcsökkenést meghaladó mértékben fejlesztette.**

Az éves beszámoló része az Aht 91. § c) pontja szerinti vagyonekimutatás, melyet szintén tartalmaz az előterjesztés.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az önkormányzat 2016. évi költségvetés végrehajtása során kötelező és önként vállalt feladatit eredményesen megvalósította.

Az önkormányzat vagyonával felelősen gazdálkodtunk, jelentős külső forrás bevonásával gondoskodtunk a szükséges felújítások elvégzéséről. Pályázatok segítségével jelentős fejlesztéseket hajtottunk végre, ami a feladat ellátás és a lakossági szolgáltatások színvonalát emeli.

Balassagyarmat Város Önkormányzatának hosszú távú működőképessége biztosított.

Tájékoztatom a Képviselő-testületet, hogy a rendelettervezet elfogadásáról az SZMSZ 27. § (7/a) pontja alapján a Képviselő-testület minősített többséggel dönt.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Balassagyarmat Város Önkormányzata 2016. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló beszámolót fogadja el.

Balassagyarmat 2017. május 17.

Medvác Lajos
polgármester